

РОЗВИТОК ІННОВАЦІЙНОЇ ІНФРАСТРУКТУРИ ПО РЕГІОНАХ УКРАЇНИ

© Стояновський А.Р., 2012

Розглянуто питання функціонування в Україні інноваційних структур, які включені до складу державної та регіональної інноваційної інфраструктури. Проаналізовано стану розвитку вітчизняної інноваційної інфраструктури по регіонах України та запропоновано підхід до розподілу інноваційних структур, який враховує норми чинного податкового законодавства щодо сплати податків за проектами, які зареєстровані в межах інноваційних структур.

Ключові слова: інноваційна інфраструктура, інноваційна структура, інноваційний проект, бюджетна ефективність.

A. Stoianovskyi
Lviv Polytechnic National University

DEVELOPMENT OF INNOVATIVE INFRASTRUCTURE AT REGIONS OF UKRAINE

This article is about innovative structures that are included into the state and regional innovation infrastructure. The author analyzes the state of development of national innovation infrastructure in the regions of Ukraine and also the author's approach to the distribution of innovative structures, which takes into account the peculiarities of tax for the projects registered in innovative structures.

Keywords: innovation infrastructure, innovation structure, an innovative project, budget performance.

Постановка проблеми. Вітчизняна економіка в контексті загальносвітових тенденцій ефективно може розвиватись лише за умови постійного впровадження у виробничо-господарську практику позитивних результатів наукових досліджень – інновацій. При цьому одним з найбільш вдалих варіантів організації інноваційної діяльності на рівні малих та середніх інноваційно-активних підприємств є реалізація інноваційних проектів (ІП) у межах середовища інноваційних структур (ІС). Саме інноваційні структури за наявності підтримки органів влади як на державному, так і на регіональному та місцевому рівнях можуть підвищити ефективність перебігу інноваційних процесів і забезпечити стійкі конкурентні переваги як для самих виконавців інноваційних проектів, так і для держави загалом. Проте рівень розвитку інноваційної структури по регіонах є неоднаковим і потребує детальнішого вивчення. Окрім цього, доволі важливим є питання визначення ефективності функціонування зареєстрованих в Україні інноваційних структур, зокрема, з погляду розвитку окремо взятого регіону, оскільки розподіл коштів до місцевого та державного бюджетів в зв'язку з прийняттям нового податкового законодавства дещо змінився.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Вивченню питань діяльності суб'єктів інноваційної діяльності, зокрема, інноваційних структур загалом приділено значну увагу з боку таких науковців, як: О.І. Амоша, Л.Л. Антонюк, В.А. Верба, О.І. Волков, В.М. Геєць, А.П. Гречан,

А.В. Гриньов, І.М. Грищенко, І.Г. Єресько, В.Б. Захожай, С.М. Ілляшенко, О.С. Кузьмін, О.О. Лапко, І.В. Новікова, А.І. Ніколаєв, С.М. Никифоров, П.Г. Перерва, В.П. Соловйов, Н.І. Чухрай та інші. В їхніх роботах зокрема ґрунтовно досліджено проблематику інноваційного розвитку національної та регіональної інноваційної інфраструктури, оцінено ефективність діяльності інноваційних структур та визначено пріоритети напрямів їх розвитку. Проте, в наукових дослідженнях питання розподілу інноваційних структур за регіонами України з урахуванням рівня їх промислового розвитку, а також особливості оцінювання ефективності їх діяльності з урахуванням змін у податковому законодавстві ґрунтовно не розглядаються.

Цілі статті. Метою дослідження є визначення існуючого стану розвитку вітчизняної інноваційної інфраструктури за регіонами України та встановлення особливостей оцінювання їх діяльності з урахуванням норм чинного податкового законодавства.

Виклад основного матеріалу дослідження. Як зазначається у [11, с. 1], інноваційна інфраструктура – це сукупність підприємств, організацій, установ, їх об'єднань, асоціацій будь-якої форми власності, що надають послуги із забезпечення інноваційної діяльності. Фактично йдеться про сукупність суб'єктів господарювання, які забезпечують реалізацію інноваційної діяльності, зокрема шляхом забезпечення реалізації інноваційних проектів – інноваційні структури. Відповідно до п. 2 Положення про порядок створення і функціонування технопарків та інноваційних структур інших типів, затвердженого [9], інноваційна структура – це юридична особа будь-якої організаційно-правової форми, що створена відповідно до законодавства (вид А), або група юридичних осіб, яка діє на основі договору про спільну діяльність без створення юридичної особи та без об'єднання вкладів її учасників (вид Б), з визначеними галуззю діяльності та типом функціонування, орієнтованим на створення та впровадження наукоємної конкурентоспроможної продукції. Фактично, керуючись нормами цієї Постанови, інноваційними структурами в Україні визнаються лише ті, які в законодавчо встановленому порядку пройшли процедуру державної реєстрації, тобто отримали статус інноваційної структури шляхом включення її до Державного реєстру інноваційних структур. Слід сказати, що, окрім технологічних парків, у цій Постанові не наводиться жодного переліку інноваційних структур інших типів, тобто можна стверджувати, що цей порядок стосується абсолютно усіх інноваційних структур, створених відповідно до норм чинного законодавства.

Порядок державної реєстрації інноваційних структур, відповідно до п. 10 зазначеної Постанови, передбачає проведення експертизи, поданого на розгляд Комісії з організації діяльності технологічних парків та інноваційних структур інших типів, пакета документів, за результатами якої комісія формує відповідний висновок про доцільність включення інноваційної структури до Державного реєстру інноваційних структур. Ведення зазначеного реєстру, відповідно до [9, п. 11] здійснювалося МОН, проте ні в Положенні про Міністерство освіти і науки України, затвердженого [8], ні в його правонаступника з питань формування та реалізації державної політики у сфері наукової, науково-технічної діяльності та трансферу технологій – Державного агентства з питань розвитку науки, інновацій та інформатизації, прямо визначених повноважень щодо ведення Державного реєстру інноваційних структур немає. Незважаючи на це, Кабмін свого часу поклав і на МОН, а згодом і на Держагенство функції (завдання) проведення державної реєстрації технологічних парків та погоджувати рішення про створення наукових парків, що і є формою ведення Державного реєстру інноваційних структур. Сьогодні залишається законодавчо не врегульованим питання порядку створення та функціонування інноваційних структур інших типів, зокрема бізнес-інкубаторів, інноваційних центрів, центрів трансферу технологій тощо.

Практично усі інноваційні структури, незважаючи на їх концентрацію (кількість) в межах окремої адміністративно-територіальної одиниці, функціонують, враховуючи особливості розвитку зазначеного регіону, і уособлюють собою (відображають) науковий та економічний потенціал регіону. Фактично кожна інноваційна структура має особливості, які притаманні не тільки виду її виробничо-господарської діяльності, але і особливостям (характеристикам) адміністративно-територіальної одиниці, де вона розташована. Отже, усі інноваційні структури з погляду їх

приналежності до окремої адміністративно-територіальної одиниці, є регіональними, хоча можливим є їх міжрегіональне функціонування (інноваційна структура може бути розташована в межах однієї адміністративно-територіальної одиниці, а використовувати потенціал іншої).

Доволі правильним та по суті коректним є визначення самого поняття інноваційної структури із врахуванням специфіки її діяльності, подане в [14, ст. 1]. У цьому Законі інноваційну структуру визначають як структуру, яка створена для формування організаційних засад, тобто сприятливого середовища для провадження інноваційної діяльності. Дослідивши вітчизняний та зарубіжний досвід функціонування інноваційних структур, встановили, що основною метою діяльності інноваційної структури не завжди є створення інноваційних продуктів та продукції. Це завдання, які стоять найперше перед їх учасниками – суб'єктами інноваційної діяльності. Самі ж інноваційні структури повинні здійснювати діяльність, насамперед скеровану на створення сприятливого середовища, в межах якого її учасники зможуть з найвищою ефективністю здійснювати процес комерціалізації позитивних результатів наукових досліджень та впроваджувати їх у виробничо-господарську практику як на території України, так і за її межами. Фактично інноваційні структури повинні виконувати функції своєрідних адміністраторів інноваційної діяльності в межах окремих адміністративно-територіальних одиниць. Звичайно, ефективність процесу господарювання самої інноваційної структури має оцінюватися з урахуванням ефективності діяльності її учасників, проте це не має бути єдиним критерієм оцінювання ефективності їх роботи.

У науковій літературі розроблено підходи до класифікації інноваційних структур, відповідно до яких інноваційні структури поділяють за їх: спеціалізацією, типом наукової та виробничої продукції, видами діяльності, характером галузі народного господарства, рівнем охоплення інноваційного циклу, об'єктом вдосконалення, принципами створення тощо [2, с. 25]. Зазвичай прийнято розрізняти інноваційні структури відповідно до особливостей організації інноваційної діяльності (видів діяльності) і виділяти: технополіси, науково-виробничі кластери, технологічні парки (технопарки), наукові та науково-технологічні парки, інноваційно-технологічні центри тощо [1, с. 312–330]. З метою аналізу стану розвитку інноваційної інфраструктури, зокрема інноваційних структур, які можуть реалізовувати інноваційні проекти в машинобудуванні по регіонах України, було встановлено перелік інноваційних структур, які введено до державного реєстру інноваційних структур згідно із [7], а також інноваційних структур, які введено до числа елементів регіональної інноваційної інфраструктури (табл. 1) [6]. Отже, можна стверджувати, що рівень розвитку інноваційної інфраструктури по регіонах України є неоднаковим. Серед регіонів з найрозвиненішою інфраструктурою слід згадати м. Київ, Донецьку, Харківську, Одеську області. У зазначених регіонах існує в середньому від 10 до 20 інноваційних структур різних видів. Найбільшою зі зазначеної кількості інноваційних структур є кількість центрів комерціалізації інтелектуальної власності, яких в Україні нараховується близько 50 суб'єктів, при цьому найбільшою є їх кількість у Дніпропетровській, Донецькій та Харківській областях (від 4–7 центрів), а також в м. Києві (4 центри). Причин такого неоднорідного розподілу інноваційних структур за регіонами є декілька, проте найвагомими є централізація фінансових ресурсів, зокрема навколо столиці, а також функціонування потужних промислових центрів, зокрема у галузях машинобудування, авіабудування, приладобудування, легкої промисловості тощо. У розвиток цього напрямку дослідження нами було проаналізовано праці вітчизняних науковців, зокрема щодо основних підходів до форм функціонально-просторової організації інноваційних структур, серед яких згідно з [16, с. 18–22] автори виділяють зональний, локальний та локально-зональний підходи. Запропонована науковцями система організації діяльності інноваційних структур, на нашу думку, гармонійно вписується в існуючу систему спеціального законодавства в інноваційній сфері, проте за цим підходом доцільно було б додатково врахувати особливості функціонування податкової системи в зв'язку з прийняттям Податкового кодексу, [3], відповідно до якого податки та збори сплачуються до бюджетів різних рівнів та державних цільових фондів за місцем розташування юридичної особи (інноваційної структури та її учасника).

**Розвиток інноваційної інфраструктури в машинобудуванні
по регіонах України на 01.01.11р.**

№ з/п	Регіони України	Розподіл інноваційних структур за видами по регіонах України, од.										
		Технологічні парки	Наукові парки	Інноваційні бізнес-інкубатори	Інноваційні центри ¹	Інноваційно-технологічні кластери	Небанківські фінансово-кредитні установи	Центри інновацій та трансферу технологій	Центри комерціалізації об'єктів інтелектуальної власності	Центри науково-технічної і економічної інформації	Інші структури, які працюють в інноваційній сфері	Всього
1	АР Крим	-	-	1	(1)	-	1	-	-	1	-	3
2	Вінницька	-	-	-	(1)	-	1	-	1	1	-	3
3	Волинська	-	-	-	(1)2	-	-	1	1	-	-	4
4	Дніпропетровська	1	-	1	(1)2	1	1	-	7	-	7	20
5	Донецька	1	-	1	(1)2	1	1	-	6	-	-	12
6	Житомирська	-	-	-	2	-	-	1	2	1	1	7
7	Закарпатська	-	-	1	(1)1	1	-	1	2	1	-	7
8	Запорізька	-	-	-	-	1	-	-	2	-	-	3
9	Ів.-Франківська	-	-	-	2	-	1	-	2	2	-	7
10	Київська	-	-	-	(1)	1	-	-	-	-	-	1
11	Кіровоградська	-	-	-	1	-	1	-	1	1	-	4
12	Луганська	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	1
13	Львівська	1	-	1	(1)	1	-	-	1	-	-	4
14	Миколаївська	-	-	-	(1)1	1	-	1	1	-	-	4
15	Одеська	-	-	-	(1)3	1	-	-	4	1	-	9
16	Полтавська	-	-	5	-	-	-	-	-	1	-	6
17	Рівненська	-	-	1	-	-	-	-	1	1	-	3
18	Сумська	-	-	-	-	-	-	1	-	1	-	2
19	Тернопільська	-	-	1	1	-	-	1	3	-	1	7
20	Харківська	1	-	1	(1)2	5	1	1	4	-	1	16
21	Херсонська	1	-	2	-	-	-	-	1	1	-	5
22	Хмельницька	-	-	-	2	4	-	-	2	-	-	8
23	Черкаська	-	-	-	-	-	-	1	-	1	-	2
24	Чернівецька	-	-	-	-	-	1	-	2	-	-	3
25	Чернігівська	-	-	-	-	-	-	-	-	2	1	3
26	м. Київ	7	1	1	(1)	3	-	1	4	-	-	17
27	м. Севастополь	-	-	-	(1)	-	-	-	1	-	2	3
	Разом	12	1	17	(13) 21	20	8	9	49	15	13	164

Під час моніторингу реалізації інноваційних проектів учасниками інноваційної структури, зокрема при визначенні бюджетної ефективності господарювання зазначених суб'єктів інноваційної діяльності постає питання встановлення обсягів бюджетних втрат, а також бюджетних надходжень як для регіону, так і для держави загалом. Саме тому, на нашу думку, доцільно серед зональних інноваційних структур додатково виділити інноваційні структури, які діють на окремих територіях, а також тих, які мають екстериторіальний статус (табл. 2).

¹ Регіональні центри інноваційного розвитку функціонували до квітня 2010 року, включені у вибірку елементів інноваційної інфраструктури. Дані про їх кількість в колонці позначені цифрами в дужках і не враховуються під час сумування інноваційних структур за регіонами та в державі загалом.

**Групування інноваційних структур, за масштабами реалізації інноваційної діяльності
в машинобудуванні по регіонах України**

№ з/п	Регіони України	Розподіл інноваційних структур за регіонами України, од.			Всього, од.
		Локальні інноваційні структури	Зональні інноваційні структури		
			Регіональні	Екстериторіальні (загальнодержавні)	
1	АР Крим	2	(1)	1	3
2	Вінницька	2	(1)	1	3
3	Волинська	2	(1)2	-	4
4	Дніпропетровська	15	(1)3	2	20
5	Донецька	7	(1)3	2	12
6	Житомирська	5	2	-	7
7	Закарпатська	5	(1)2	-	7
8	Запорізька	2	1	-	3
9	Ів.-Франківська	4	2	1	7
10	Київська	-	(1)1	-	1
11	Кіровоградська	2	1	1	4
12	Луганська	1	-	-	1
13	Львівська	2	(1)1	1	4
14	Миколаївська	2	(1)2	-	4
15	Одеська	5	(1)4	-	9
16	Полтавська	6	-	-	6
17	Рівненська	3	-	-	3
18	Сумська	2	-	-	2
19	Тернопільська	6	1	-	7
20	Харківська	7	(1)7	2	16
21	Херсонська	4	-	1	5
22	Хмельницька	2	6	-	8
23	Черкаська	2	-	-	2
24	Чернівецька	2	-	1	3
25	Чернігівська	3	-	-	3
26	м. Київ	6	(1)3	8	17
27	м. Севастополь	3	(1)	-	3
Разом		102	(13)41	21	164

До екстериторіальних інноваційних структур належать ті суб'єкти інноваційної діяльності, що створені шляхом об'єднання інтелектуального, виробничого та фінансового капіталу на основі договору про спільну діяльність (тип Б) або шляхом заснування окремої юридичної особи (тип А) і здійснюють свою діяльність, не прив'язуючись до окремої адміністративно-територіальної одиниці держави. Прикладом функціонування зазначених структури є технологічні парки, які підпадають під дію Закону України "Про спеціальний режим інноваційної діяльності технологічних парків". Відповідно до норм цього Закону, в межах технологічних парків запроваджується спеціальний режим інноваційної діяльності, який діє під час виконання проектів технологічних парків і яким передбачається надання державної фінансової підтримки та цільового субсидювання проектів технологічного парку. Фактично цей спеціальний режим поширюється не на певну, чітко окреслену територію, а на господарську діяльність виконавців проектів технологічних парків, які територіально можуть бути розташовані в будь-якій точці держави Україна. Станом на листопад 2010 року, у преамбулі [14] подано перелік технологічних парків, на які поширюється спеціальний режим інноваційної діяльності: "Напівпровідникові технології і матеріали, оптоелектроніка та сенсорна техніка" (м. Київ), "Інститут електрозварювання імені Є.О. Патона" (м. Київ), "Інститут монокристалів" (м. Харків), "Вуглемаш" (м. Донецьк), "Інститут технічної теплофізики" (м. Київ),

“Київська політехніка” (м. Київ), “Інтелектуальні інформаційні технології” (м. Київ), “Укрінфотех” (м. Київ), “Агротехнопарк” (м. Київ), “Еко-Україна” (м. Донецьк), “Наукові і навчальні прилади” (м. Суми), “Текстиль” (м. Херсон), “Ресурси Донбасу” (м. Донецьк), “Український мікробіологічний центр синтезу та новітніх технологій” (УМБЦЕНТ) (м. Одеса), “Яворів” (Львівська область), “Машинобудівні технології” (м. Дніпропетровськ).

До числа територіальних інноваційних структур введено суб'єкти інноваційної діяльності, що були створені шляхом заснування окремих юридичних осіб (тип А) і здійснюють свою діяльність у межах окремої адміністративно-територіальної одиниці (село, місто, район, область, регіон). Одним з прикладів функціонування зазначених структур є інноваційні структури, створені як елементи інфраструктури спеціальних (вільних) економічних зон (СЕЗ), які підпадають під дію Закону України “Про загальні засади створення і функціонування спеціальних (вільних) економічних зон”, а також інших законів та указів президента, що стосуються діяльності кожної із створених в Україні спеціальних (вільних) економічних зон. Зазначені складові інфраструктури СЕЗ користуються усіма преференціями (податковими та митними), які поширюються на суб'єктів спеціальних економічних зон. Проте в 2005 році Уряд ввів мораторій на надання пільг зі сплати податків та зборів (обов'язкових платежів) для окремих категорій суб'єктів господарської діяльності [5], зокрема, суб'єктів господарювання, що діють у технологічних парках та суб'єктів господарювання, що діють у спеціальних економічних зонах (СЕЗ). Це призвело, серед іншого, до того, що нові територіальні інноваційні структури в межах СЕЗ більше не створювалися. До 2005 року в Україні функціонували територіальні інноваційні структури в межах спеціальних (вільних) економічних зон, серед яких: технопарк “Яворів” – СЕЗ “Яворів”, бізнес-інкубатор СЕЗ “Славутич” тощо. Ще одним прикладом діяльності територіальних інноваційних структур є регіональні центри інноваційного розвитку, які до квітня 2010 року [15] були складовою національної мережі регіональних інноваційних центрів, підпорядкованих спеціально уповноваженому центральному органу виконавчої влади в інноваційній сфері – Державному агентству України з інвестицій та інновацій (Держінвестиціям). До зазначеного переліку регіональних центрів інноваційного розвитку (РЦІР) входили такі: Київський центр інноваційного розвитку (м. Київ), Дніпровський РЦІР (Дніпропетровська обл., Запорізька обл.), Західний РЦІР (Львівська обл., Тернопільська обл.), Карпатський РЦІР (Закарпатська обл., Івано-Франківська обл.), Кримський РЦІР (АРК Крим, за винятком м. Севастополь), Одеський РЦІР (Одеська обл.), Південно-західний РЦІР (Вінницька обл., Чернівецька обл., Хмельницька обл.), Північний РЦІР (Житомирська обл., Київська обл. за винятком м. Києва, Чернігівська обл., Черкаська обл.), Північно-західний РЦІР (Волинська обл., Рівненська обл.), Північно-східний РЦІР (Сумська обл., Полтавська обл., Харківська обл.), Східний РЦІР (Донецька обл., Луганська обл.), Таврійський РЦІР (м. Севастополь), Чорноморський РЦІР (Кіровоградська обл., Миколаївська обл., Херсонська обл.). Після передачі повноважень в інноваційній сфері від Держінвестицій до новоутвореного Держагентства національна мережа регіональних центрів інноваційного розвитку була реорганізована (розширена і змінена) і була утворена нова мережа центрів інвестицій та розвитку. До територіальних інноваційних структур можна також віднести інноваційні кластери, порядок створення та функціонування яких сьогодні в законодавстві чітко не окреслений. Проте приклади утворення таких територіальних інноваційних структур як на державному, так і на регіональному рівні в Україні існують – мережа інноваційних кластерів.

До локальних інноваційних структур належать суб'єкти інноваційної діяльності, які створені як відокремлені структурні підрозділи без створення окремої юридичної особи (переважно при вищих навчальних закладах та наукових організаціях), а також як окремі юридичні особи, розташовані на території одного або декількох цілісних майнових комплексів. Зазначені інноваційні структури здійснюють свою діяльність без жодних видів державної підтримки. Винятком можуть бути інноваційні структури, яким надаються преференції не на загальнодержавному, а на регіональному або місцевому рівнях. Прикладів існування зазначених структур в Україні є багато. Сьогодні їх число коливається в межах від 160 до 450 суб'єктів. Настільки великий діапазон пов'язаний з тим, що чимала кількість проаналізованих суб'єктів господарювання позиціонують себе як інноваційні структури, проте, серед основних видів діяльності (за КВЕД) зазначають абсолютно різні види діяльності, які часто не мають

жодного відношення до організації та управління інноваційними процесами. Саме тому наведемо лише декількох представників зазначеної групи: технопарк “Львівська політехніка”, ГО “Інкубатор-центр” (м. Львів), мережа центрів науково-технічної інформації (по регіонах України), бізнес-інкубатор “Київська політехніка” і т.д.

Виділення екстериторіальних, територіальних інноваційних структур дає змогу точніше розраховувати показники бюджетної ефективності діяльності як самої інноваційної структури, так і виконавців інноваційних проектів, які зареєстровані в її межах. Саме тому з урахуванням пропонуваного в роботі розподілу інноваційних структур бюджетну ефективність інноваційної структури (E_B^{IC}) слід розраховувати за формулою:

$$E_B^{IC} = \sum_{j=1}^m \sum_{i=1}^n \frac{B_H^i_j}{B_{BTP}^i_j}, \quad (1)$$

де $B_H^i_j$ – сума податків та зборів, перерахованих виконавцем j -го ІП протягом i -го року його реалізації, до бюджетів усіх рівнів та державних цільових фондів, за місцем реєстрації ІС; $B_{BTP}^i_j$ – сума бюджетних втрат, які виникли протягом i -го року реалізації j -го ІП за місцем реєстрації ІС, зокрема, внаслідок: цільового субсидювання ІП, надання йому податкових та митних преференцій, повного (часткового) кредитування, бюджетного фінансування, здешевлення (звільнення) від сплати оренди та комунальних платежів; n – кількість років реалізації j -го інноваційного проекту в межах ІС; m – кількість інноваційних проектів.

Звичайно, результати розрахунків бюджетної ефективності і для локальних, і для територіальних інноваційних структур з використанням пропонуваної в роботі формули розрахунку та описаного в літературі підходу до її визначення нічим не відрізняться, оскільки будуть використовувати ті самі розрахункові величини. Проте, розрахунок бюджетної ефективності екстериторіальної інноваційної структури з використанням пропонуваної в роботі формули розрахунку дасть результат, який враховує ефект лише для регіону, де створена та функціонує інноваційна структура, що є надзвичайно важливим аспектом при прийнятті рішень щодо підтримання їх діяльності органами місцевої влади.

Висновки і перспективи подальших досліджень. Наведені в роботі результати аналізу діяльності інноваційних структур вказують на неоднорідний рівень їх розвитку за регіонами України. Переважно скупчення інноваційних структур спостерігаються в місцях централізації фінансових ресурсів (найперше бюджетних) – у столиці та обласних центрах, а також в місцях функціонування потужних промислових комплексів: у Дніпропетровську, Донецьку та Харківській області, м. Києві. Пропонуваний в роботі підхід до класифікації інноваційних структур дає змогу виділити інноваційні структури, які можуть реалізовувати інноваційні проекти в межах своєї будівлі або комплексу (локальні), в межах адміністративно-територіальної одиниці, де вони розташовані (територіальні), а також по всій території України (екстериторіальні). Це дає змогу точніше визначити показники бюджетної ефективності як самої інноваційної структури, так і виконавців проектів, зареєстрованих в її межах з погляду розвитку регіону та наповнення місцевого бюджету. Перспективними напрямками подальших досліджень є встановлення особливостей побудови моніторингової системи для кожного з запропонованих видів інноваційних структур, які будуть враховувати масштаби їх діяльності.

1. Економіка й організація інноваційної діяльності: Підручник / [О.І. Волков, М.П. Денисенко, А.П. Гречан та ін.; за ред. О.І. Волкова. – К.: ВД “Професіонал”, 2004. – 960 с. 2. Завлина П.Н. Інноваційний менеджмент: справ. посібник / П.Н. Завлина, А.К. Казанцева, Л.Э. Миндели. – СПб.: Наука, 1997. – 560 с. 3. Податковий кодекс України (із змінами, внесеними згідно із законом № 3387-VI від 19.05.2011): [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=2755-17>. 4. Правові аспекти створення і функціонування бізнес-інкубаторів

Матяш Т. В., Пендус О. А. Бюлетень ДАП №4 (2009) "Інвестиції та інноваційний розвиток", Засновник і видавець: Державне агентство України з інвестицій та інновацій, Друк: Державне госпрозрахункове видавничо-поліграфічне підприємство "Зовнішторгвидав України". – К., 2009., с. 37.5. Про внесення змін до Закону України "Про Державний бюджет України на 2005 рік" та деяких інших законодавчих актів України : Закон України від 25.03.2005 № 2505-IV [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=2505-15>. 6. Про затвердження Державної цільової економічної програми "Створення в Україні інноваційної інфраструктури" на 2009-2013 роки: Постанова КМУ від 14 травня 2008 р. N 447 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=447-2008-%EF>. 7. Про затвердження Положення про Комісію з організації діяльності технологічних парків та інноваційних структур інших типів: Постанова КМУ від 6 серпня 2003 р. № 1219 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=1219-2003-%EF>. 8. Про затвердження Положення про Міністерство освіти і науки України: Постанова КМУ від 19.12.2006 р. №1757 зі змінами та доповненнями [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=1757-2006-%EF>. 9. Про затвердження Положення про порядок створення і функціонування технопарків та інноваційних структур інших типів: Постанова КМУ від 22.05.1996 № 549 [Електронний ресурс]. – Режим доступу <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=549-96-%EF>. 10. Про затвердження Порядку реєстрації організацій, діяльність яких спрямована на задоволення потреб суб'єктів малого та середнього підприємництва: Постанова Кабінету Міністрів України від 21 травня 2009 р. №510 зі змінами та доповненнями [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=510-2009-%EF>. 11. Про інноваційну діяльність: Закон України від 23.03.2010 № 40-15 зі змінами та доповненнями [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=40-15>. 12. Про наукові парки: Закон України від 25.06.2009 р. №1563-17 зі змінами та доповненнями [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=1563-17>. 13. Про наукову і науково-технічну діяльність: Закон України від 06 січня 2011 р. №1977-12. зі змінами та доповненнями [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=1977-12>. 14. Про спеціальний режим інноваційної діяльності технологічних парків: Закон України від 16.07.1999 №991-14 зі змінами та доповненнями [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=991-14>. 15. Про утворення Державного комітету України з питань науково-технічного та інноваційного розвитку: Постанова КМУ від 7 квітня 2010 р. № 290 зі змінами та доповненнями [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=290-2010-%EF>. 16. Соловійов В.П. Інноваційний розвиток регіонів: питання теорії та практики: Монографія / Соловійов В.П., Кореняко Г.І., Головатюк В.М. – К.: Фенікс, 2008. – 224 с..